

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

АЛЬМАНАХ

**ОСВІТНІЙ АЛЬМАНАХ
ЗБІРНИК СТУДЕНТСЬКИХ
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
(Інтернет видання)**

Випуск 8

2025

Львів – 2025

УДК 378.091.212(050)

Рекомендувала до друку Вчена рада факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 8 від 26 березня 2025 року)

Укладачі

Світлана Кость, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної
освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Упорядник

Наталія Мачинська, доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка.

Рецензенти

Олена Квас, доктор педагогічних наук, професор.

Марія Стахів, кандидат педагогічних наук, доцент.

*Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність
фактів та покликань а також використання технік плагіату та реферативної
компіляції матеріалів, скопійованих з Інтернет-видань,
несуть автори статей.*

Збірник студентських наукових праць «Освітній альманах» [вступ. слово, упоряд., заг. редак. Наталії Мачинської]. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2025. 8. 278.

Збірник містить наукові дослідження здобувачів вищої освіти України та Чеської Республіки. Наукові публікації присвячені актуальним темам педагогіки та методик навчання, зокрема автори розкривають: теоретико-прикладні аспекти української та зарубіжної наукової спадщини педагогів; провідні інноваційні течії сучасної педагогічної науки; проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти та методик викладання навчальних дисциплін; новаторські підходи до організації діяльності педагога та діяльність вчителя-асистента в інклюзивному освітньому середовищі; особливості адаптації студентів до умов навчання в період війни. Також у збірнику подано апробації результатів курсових та магістерських робіт.

© Львівський національний
університет імені Івана Франка, 2025

Список використаних джерел

1. Закон України «Про співробітництво територіальних громад» (2014). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1508>
2. Гриневич Л.М. (2005). Тенденції децентралізації управління базовою освітою в сучасній Польщі, Київ: Інститут педагогіки АПН України, 16.
3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145 – VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>

Іванна Дикун, студентка групи ПО-2,
педагогічний факультет,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна.

Науковий керівник: **проф. Ганна Товканець**,
докторка педагогічних наук,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна.

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ
ГАЛУЗІ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: ЗАСТОСУВАННЯ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ**

Сучасний освітній процес у початковій школі зазнає значних змін, що зумовлено динамічним розвитком суспільства, зростанням інформаційних потоків та необхідністю формування в учнів не лише базових знань, а й критичного мислення, креативності, комунікативних і соціальних навичок. Традиційні методи навчання не завжди відповідають цим вимогам, що зумовлює потребу у впровадженні інноваційних педагогічних технологій.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю пошуку ефективних методів навчання, які б сприяли всебічному розвитку дитини,

підвищенню мотивації до навчання та формуванню ключових компетентностей відповідно до сучасних освітніх стандартів. Інноваційні підходи, зокрема інтерактивні методи, гейміфікація, STEM-освіта, проєктна діяльність та цифрові технології, стають важливим інструментом модернізації навчального процесу у початковій школі.

Метою дослідження є аналіз та узагальнення сучасних інноваційних методів навчання у початковій школі, визначення їхнього впливу на навчальний процес і перспективи подальшого застосування в освітній практиці.

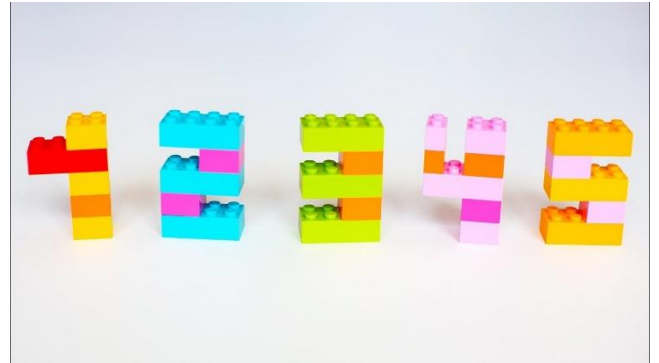
Інтерактивні методи навчання займають ключове місце серед сучасних підходів у початковій школі. Вони передбачають залучення учнів до активного сприйняття матеріалу через спільну діяльність, дискусії, проблемні завдання та рольові ігри. Як зазначають Коберник Г. (2017) та Матвієнко А. (2017), ефективність навчання значно зростає за умови поєднання індивідуальної, парної та групової роботи. Це дозволяє враховувати особливості кожного учня та формувати його соціальні й когнітивні навички.

Ігрові технології є однією з найефективніших методик у початковій школі, оскільки гра є природною діяльністю дітей. Використання навчальних ігор допомагає створювати ситуації активного пізнання, підвищує рівень мотивації та робить засвоєння знань більш усвідомленим. Автори наголошують, що ігрові методи особливо ефективні під час вивчення мовних дисциплін і розв'язування логічних завдань (Русин, Паньків, 2022). Зокрема, у мовно-літературній галузі ефективними є такі ігрові методи:

- «Чарівний мішечок слів» – учні витягують із мішечка картки зі словами та складають із них речення або історії, що розвиває мовлення, граматику й уяву;
- «Знайди пару» – гра на відповідність, де учні поєднують слова та їхні значення, антоніми чи синоніми, що допомагає розширювати словниковий запас.
- «Живий алфавіт» – діти отримують букви та мають скласти з них слова, що сприяє засвоєнню правопису та розвитку фонематичного слуху.

Ще одним важливим інструментом навчання є LEGO-технологія, що поєднує гру та пізнавальну діяльність. Гущина Н., Орлова Т. і Кондратова Л. (2021: 15-17) зазначають, що робота з LEGO сприяє розвитку просторового мислення, дрібної моторики та навичок командної взаємодії. Ця методика може застосовуватися у різних навчальних

предметах, зокрема у математиці, читанні та природничих науках. Наприклад, у математиці можна використовувати «Конструктор чисел», де учні складають числа з LEGO-цеглинок різного кольору, що

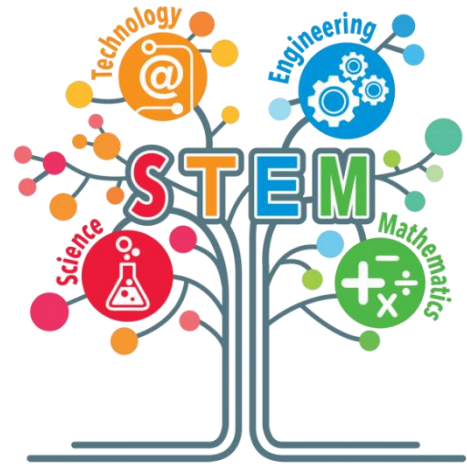

допомагає зрозуміти склад числа, додавання та віднімання. Також ефективною є гра «Геометричні фігури з LEGO», у якій діти будують різні фігури та аналізують їхні властивості (кількість сторін, кутів тощо).

У природничих науках можна застосовувати методику «Будуємо екосистему», коли учні створюють з LEGO моделі природних зон (ліс, пустеля, океан) і пояснюють, які рослини й тварини там живуть. Ще один цікавий підхід — «LEGO-природа в мініатюрі», коли діти будують із конструктора прості моделі природних об'єктів. Наприклад, вони можуть створити сонце і хмаринку, щоб пояснити зміну погоди, або квітку, розглядаючи її основні частини (стебло, листки, пелюстки). Це допомагає учням початкових класів краще зрозуміти природні явища через гру.

Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) розширюють можливості викладання у початковій школі. Використання мультимедійних презентацій, інтерактивних дошок та освітніх онлайн-платформ допомагає зробити навчання більш наочним та доступним. Як зазначають автори, цифрові технології сприяють формуванню інформаційної грамотності школярів, навчаючи їх працювати з різними джерелами знань (Русин, Паньків, 2022).

STEM-освіта (Science, Technology, Engineering, Mathematics) передбачає інтеграцію наук, технологій, інженерії та математики у навчальний процес. Дичківська І. (2004) підкреслює, що застосування STEM-методик у початковій школі дозволяє учням засвоювати новий матеріал через практичні експерименти, моделювання ситуацій та проєктну діяльність.

Подальший розвиток початкової освіти потребує активного застосування інноваційних технологій. Перспективи їхнього впровадження охоплюють кілька основних напрямів.

1. Розширення використання інтерактивних методів. Групова робота, дискусії та проблемне навчання стануть базою для розвитку самостійності та критичного мислення у дітей.
2. Посилення гейміфікації навчального процесу. Залучення навчальних ігор, квестів та інтерактивних завдань сприятиме підвищенню інтересу школярів до навчання.
3. Інтеграція цифрових технологій. Використання електронних ресурсів та мультимедійних засобів дозволить створити індивідуальні навчальні траєкторії для кожного учня.
4. Розвиток STEM-методик. Практичне застосування знань у природничих науках і математиці сприятиме формуванню дослідницьких навичок.
5. Активне впровадження LEGO-методики. Вона може стати ефективним засобом розвитку логічного мислення та творчих здібностей дітей.

Висновки. Інноваційні методи навчання у початковій школі відкривають нові можливості для підвищення ефективності навчального процесу. Інтерактивні методи, ігрові технології, STEM-освіта, цифрові інструменти та LEGO-методика сприяють формуванню у дітей необхідних компетентностей та навичок самостійного навчання. Перспективи застосування інноваційних

технологій у початковій школі пов'язані з їхньою адаптацією до індивідуальних потреб учнів та розширенням практичного використання. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на вивчення впливу конкретних методик на успішність молодших школярів та розробку нових інтегрованих підходів до навчання.

Список використаних джерел

1. Гущина, Н., Орлова, Т., & Кондратова, Л. (2021). Нова українська школа: організація позаурочної діяльності в початковій школі на засадах партнерської взаємодії учасників освітнього процесу. Освіта.
2. Дичківська. І. (2004). Інноваційні педагогічні технології. К.: Академвидав.
3. Коберник, Г., & Матвієнко, А. (2017). Використання інноваційних технологій в початковій школі. [https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/ 6789/ 7229/ 1/Матвієнко%20Аліна.pdf](https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/7229/1/Матвієнко%20Аліна.pdf)
4. Русин, Г., & Паньків, О. (2022). Використання інноваційних технологій на уроках у початковій школі в умовах «Нової Української Школи». Acta Paedagogica Volynienses, (2), 152–158.

Юлія Дишлюк, студентка групи ФПШ(І)-32с,
факультет педагогічної освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.

Енелія Стехнович, студентка групи ФПШ(І)-32с,
факультет педагогічної освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.

Науковий керівник: **Неля Сірант**, кандидат педагог. наук, доцент,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>